

‘Samenwerken is het sleutelwoord bij pleegzorg!’

In de knusse huiskamer van de familie Van der Wijk staat een enorme U-vormige bank. Er passen zeker tien mensen op. “Die hebben we speciaal laten maken”, vertelt pleegmoeder Anjet. “Er is zo ruimte voor iedereen, het is dé ontmoetingsplek in ons huis geworden.” Anjet en haar man zijn sinds 1992 pleegouders voor Jeugdhulp Friesland. Een gesprek over hun drijfveren, het belang van pleegouderschap en de kunst van samenwerken én afscheid nemen.

Wanneer besloten jullie om pleegouders te worden?

Een kind uit onze omgeving had hulp nodig, er werd een beroep op ons gedaan. We twijfelden geen moment. Het was een vorm van netwerkpleegouderschap. Pas daarna dachten we heel bewust over pleegzorg. Wilden we dit structureel bieden? En waren we wel geschikte pleegouders? We zagen veel nood bij kinderen en constateerden dat we hen iets waardevols konden bieden. Toen werd het een weloverwogen keus. De afgelopen jaren zijn vier kinderen langdurig en drie kortdurend bij ons geplaatst. Op dit moment hebben we een pleegdochter van 15. Zij woont al 13 jaar bij ons. Onze eigen drie kinderen zijn inmiddels volwassen en uit huis.

Hoe ervaar je het pleegouderschap? Wat is de grootste uitdaging?

Een kind tot rust zien komen, zien opbloeien. Dat is zo mooi. Het geeft voldoening dat de kinderen figuurlijk en letterlijk groeien. Een van onze pleegkinderen groeide een kilo per week. Wij kunnen op deze manier iets concreets voor een ander betekenen. Dat vind ik zelf niet bijzonder, het voelt heel natuurlijk. Pleegzorg betekent niet alleen investeren in het kind, maar ook in de biologische ouders. Dat laatste is erg belangrijk en wat mij betreft de grootste uitdaging. Hoe meer je investeert in deze relatie, hoe hoger de slagingskans van een plaatsing. Tegelijk is het een moeilijk aspect van pleegouderschap. Wij hebben meegemaakt dat ouders veel weerstand hadden. Het gaat niet om een concurrentiestrijd, maar juist om samenwerking. Hoe kunnen wij er aan bijdragen dat een kind weer goed in contact komt met de eigen ouders? Dat is een cruciale vraag.

Wat zijn volgens jou eigenschappen van een 'goede pleegouder'?

Je moet goed kunnen samenwerken, dat is het sleutelwoord. Samenwerken met het kind, de ouders, de pleegzorgbegeleider én met instanties zoals GGZ, Fier of verslavingszorg. Je moet als pleegouders voortdurend in contact staan met het netwerk rond een kind. Het is belangrijk om meteen hulp te vragen als je ergens tegenaan loopt. Pleegzorg lukt niet 'op eigen houtje', maar alleen in samenhang met anderen. Goed voor een kind willen zorgen, zonder het te willen bezitten; dat is ook cruciaal. En zoals eerder genoemd: investeren in de relatie met de biologische ouders. Je hoeft zelf geen kinderen te hebben, om een goede pleegouder te zijn. Gezinnen in vele soorten en maten zijn geschikt voor pleegzorg. Er is gewoon veel mogelijk!

Hoe ga je om met het onvermijdelijke afscheid van een pleegkind?

Vanaf dag 1 beseffen wij dat het kind uiteindelijk weer weg gaat. Daar stel je je toch op in. Het actief betrekken van de biologische ouders maakt heel concreet dat het niet je eigen kind is. Als een kind vertrekt, volgt altijd een rouwproces. Daar zijn we niet meer bang voor, want rouw en verdriet horen bij het leven. Ook al is het niet makkelijk! Eigenlijk heeft het ook iets moois: je hebt samen echt wat bereikt. Afscheid nemen is onlosmakelijk verbonden met pleegouderschap. Wij vinden dat Jeugdhulp Friesland dit proces goed begeleidt.

Je bent ook meewerkend pleegouder. Waarom eigenlijk en wat is het precies?

Jeugdhulp Friesland heeft de werving en training van pleegouders sinds kort vernieuwd. Bepaalde pleegouders wordt nu expliciet gevraagd om actief ambassadeur te zijn. Dat ben ik nu ook. Wij benaderen pro actief en heel gericht mogelijk geïnteresseerden in ons eigen netwerk. Het is een vorm van 'warme werving'. Daarnaast heb ik een rol bij de training van aspirant pleegouders. Ik merk dat geïnteresseerde ouders tijdens trainingen vooral behoefte hebben aan concrete informatie uit de praktijk. Het is mooi om dat te kunnen geven. Wat je mooi en belangrijk vindt, wil je delen. Zo ervaar ik dat! Geïnteresseerde ouders hoeven nu niet meer een hele training te volgen, vóór duidelijk is of het pleegouderschap 'past'. Er is eerst een intensief gesprek en een uitgebreide vragenlijst. Pas daarna besluiten beide partijen of het zinvol is om verder te gaan. Bovendien is de training

heel interactief en speelt in op vragen en leerdoelen van ouders. Ik vind dit een positieve ontwikkeling.

Wat heeft je de afgelopen jaren vooral geraakt als pleegouder?

Een pubermeisje verbleef in de zomer twee weken bij ons. Daarna volgde op haar initiatief een intensieve briefwisseling. In een van haar brieven schreef ze: 'Jij hebt me geleerd wat zelfrespect is'. Dat raakte me enorm. Ook een korte plaatsing kan dus veel betekenen. Ik hoop dat er nog veel meer pleeggezinnen komen, zodat een juiste match tussen kind en gezin makkelijker wordt. Wanneer je positief en stabiel in het leven staat, overweeg dan pleegouderschap. Doordat je geeft, ontvang je veel. Dat ervaar ik iedere dag!